

K 75. výročí nalezení kelečského pokladu

V říjnu tohoto roku uplyne již 75 let od objevení pokladu zlomkového stříbra z Kelče. Vzácný nález spatřil světlo světa náhodou: při vyorávání brambor na vrchu Strážném na něj na podzim roku 1938 narazil čtrnáctiletý Jan Hradil z Kelče. Poklad byl uložený v nádobě, v částečně zachovalých plátěných váčcích, které obsahovaly celé mince ale především zlomky denárů, arabských dirhamů a stříbrných šperků převážně slovanského původu. Nejstarší identifikovanou mincí pokladu je římský denár Trajána (98-117 n.l.) a nejmladší denár Boleslava III. (999-1002), který celý nález datuje do přelomu 10. a 11.

století. Kromě těchto platidel obsahuje soubor hojně německé otto-adelheidské denáry a samánovské dirhamy, ojediněle i byzantské, italské a francouzské mince, resp. jejich fragmenty. Poklady zlomkového stříbra jsou typické zejména pro severní a východní části Evropy (Poodří, Poválsí a Rusko) a v našich podmínkách představují spíše raritu. Stříbro bylo používáno jako platidlo bez ohledu na formu, v jaké bylo distribuováno, proto pouze malá část nálezů byla vcelku. Poklad z Kelče souvisí s propojením této oblasti s obchodní magistrálou, která směřovala z tehdy arabského Pyrenejského poloostrova přes Mohuč, Řezno, Prahu, Olomouc, Moravskou branou na Krakov, Kyjev a dále na východ do Povolží a k Chazarům.

Kelečský poklad byl ovšem v roce 1938 vyzvednut jen částečně. V letech 1989-98 byla objeve-

na druhá část v bezprostřední blízkosti místa původního nálezů. Stříbrné zlomky našťastí skončily v Národním muzeu v Praze a k dnešnímu dni je tedy registrovaných celkem 798 evropských mincí a jejich zlomků, 1222 fragmentů islámských mincí (a jeden kompletní dirham), 306 zlomků stříbrných šperků a několik desítek neidentifikovatelných fragmentů. Na místě nálezů pokladu, na vrchu Strážném, nalezneme dnes na okraji hájku menší kamenný pomník. Upomíná nejen na slavný objev, ale i na časy, kdy Kelečskem táhly obchodní karavany a kde se potkávalo největší bohatství západu i východu.

Mgr. Eva Čermáková, Ph.D., archeoložka, Muzeum regionu Valašsko.

Foto: Pomník kelečského pokladu na Strážném (foto: Libor Konečný)